Lieta Nr.A420258415
A00399-16/12

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2016.gada 29.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Kristīne Jandava,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. D/ pieteikuma par Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes 2015.gada 29.aprīļa lēmuma Nr.D57/04/05276/1 atcelšanu un transportlīdzekli VW Golf ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ novietošanu /adrese/.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 26.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja /pers. D/ pieteikums, kurā lūgts atcelt Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes 2015.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.D57/04/05276/1 un novietot transportlīdzekli VW Golf ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ vietā, kur tas atradies iepriekš.

Pieteikums pamatots ar sekojošiem apstākļiem.

[1.1] Pieteicējs novietoja sev piederošo transportlīdzekli auto /adrese/.

2015.gada 24.martā uz transportlīdzekļa priekšējā stikla tika uzlīmēts brīdinājums Nr.04-6.4/04329 (turpmāk – brīdinājums) par transportlīdzekļa atzīšanu par ilgstoši atstātu uz ceļa, norādot, ka auto jāpārvieto līdz 2015.gada 9.aprīļa plkst. 9:51.

2015.gada 8.aprīlī pieteicējs pārvietoja transportlīdzekli uz autostāvvietu /adrese/, otrā mājas pusē, kā arī noņēma brīdinājumu no priekšējā auto stikla. Neskatoties uz to, ka pieteicējs izpildīja brīdinājumā norādītos nosacījumus, auto 2015.gada 10.aprīlī tika pārvietots uz speciālo stāvvietu /adrese/.

[1.2] 2015.gada 14.aprīlī pieteicējs iesniedza sūdzību Rīgas pašvaldības policijas (turpmāk – policija) priekšniekam. 2015.gada 29.aprīlī Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes priekšnieks ar lēmumu Nr.DR57/04/05276/1 (turpmāk – apstrīdētais lēmums) atstāja negrozītu 2015.gada 10.aprīļa protokolu Nr.05276 par transportlīdzekļa piespiedu pārvietošanu uz speciālo stāvvietu.

[1.3] No apstrīdētā lēmuma izriet, ka lēmumu par transportlīdzekļa atzīšanu par ilgstoši atstātu uz ceļa var atzīt, ja vienlaicīgi izpildās sekojoši nosacījumi – transportlīdzeklis novietots stāvēšanai uz ceļa; transportlīdzeklis netiek izmantots ilgāk par 15 diennaktīm; ir noformēta brīdinājuma uzlīme un transportlīdzeklim nav veikta tehniskā apskate.

Pieteicējs uzskata, ka nav novietojis transportlīdzekli uz ceļa, ir to pārvietojis pēc brīdinājuma izteikšanas, turklāt nepiepildās kritērijs par transportlīdzekļa neizmantošanu ilgāk par 15 diennaktīm, ievērojot to, ka transportlīdzeklis tika pārvietots 2015.gada 8.aprīlī – divas dienas pirms apstrīdētā lēmuma sagatavošanas.

[1.4] Pieteicējs uzskata, ka transportlīdzeklis ir izmantots tad, ja tas ir pārvietots arī tad, ja transportlīdzeklim nav derīgas tehniskās apskates. Par transportlīdzekļa izmantošanu bez tehniskās apskates ir piemērojams Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149.^{24}$ pants, kurā transportlīdzekļa pārvietošana uz speciālo stāvvietu nav paredzēta.

[1.5] Pieteicējs uzskata, ka transportlīdzekli nevarēja pārvietot piespiedu kārtā, ņemot vērā apstākli, ka pieteicējs noņēma brīdinājuma uzlīmi, jo no likuma izriet, ka uzlīmei apstrīdētā lēmuma sagatavošanas laikā jābūt uz automašīnas.

[2] 2015.gada 20.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemti policijas paskaidrojumi, kuros paskaidrots sekojošais.

[2.1] 2015.gada 10.aprīlī policijas darbinieki fiksēja, ka transportlīdzeklis ilgstoši atstāts uz ceļa un pieņēma lēmumu par auto piespiedu pārvietošanu uz speciālo stāvvietu /adrese/.

2015.gada 24.martā tika uzlīmēta brīdinājuma uzlīme par transportlīdzekļa atzīšanu par ilgstoši atstātu uz ceļa, un tika veiktas foto fiksācijas. 2015.gada 10.aprīlī tika sastādīts protokols par transportlīdzekļu piespiedu pārvietošanu uz speciālo stāvvietu.

[2.2] Saskaņā ar 2004.gada 7.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.767 „Noteikumi par transportlīdzekļa piespiedu pārvietošanu un transportlīdzekļa atzīšanu par ilgstoši atstātu uz ceļa" (turpmāk – Noteikumi Nr.767) 20.3.apakšpunktu *expresis verbis* noteikts, ka transportlīdzeklis uzskatāms par ilgstoši atstātu uz ceļa, ja tas netiek izmantots vairāk kā 15 dienas un transportlīdzeklim nav veikta valsts tehniskā apskate. Saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas datu bāzi un uzņemtajiem foto attēliem, pieteicējs nav veicis auto valsts tehnisko apskati kopš 2012.gada.

Brīdinājumā bija norādītas prasības, kas pieteicējam jāizpilda, kā arī sekas, kas iestāsies, ja šīs prasības netiks izpildītas, t.i., ja transportlīdzeklis netiks izmantots un brīdinājuma uzlīme nebūs noņemta līdz 2015.gada 9.aprīlim, transportlīdzeklis tiks atzīts par ilgstoši atstātu uz ceļa un pārvietots uz speciālu stāvvietu.

Apstākļos, kad valsts tehniskā apskate nav veikta, transportlīdzeklis var piedalīties ceļu satiksmē tikai ar mērķi iziet tehnisko apskati, visos pārējos gadījumos dalība ceļu satiksmē ar to ir aizliegta. Minētie kritēriji ir vērtējami kopsakarā, un apstāklis, ka auto nav veikta valsts tehniskā apskate, liecina par to, ka tas netiek izmantots.

Transportlīdzekļa izmantošanai jānotiek tiesiskā kārtā, t.i., atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 16.panta otrajā daļā un 25.panta pirmajā daļā noteiktajam, ka atļauja piedalīties ceļu satiksmē ir veikta valsts tehniskā apskate. Saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas datu bāzi, tehniskā apskate auto brīdī, kad tika pieņemts apstrīdētais lēmums atzīt auto par ilgstoši atstātu uz ceļa, nebija veikta un tas netika izmantots.

[2.3] Tā kā transportlīdzeklim nav veikta tehniskā apkope, fakts, ka pieteicējs noņēmis brīdinājumu, nevar tikt atzīts par pierādījumu, ka transportlīdzeklis tiek izmantots.

Tāpat arī fakts, ka pieteicējs pārvietojis transportlīdzekli no vienas pagalma malas uz otru nenozīmē, ka transportlīdzeklis tiek izmantots. Pieteicējs transportlīdzekli drīkstēja pārvietot vai nu lai izietu tehnisko apskati, vai pārvietot to uz speciālo stāvvietu. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pagalms nevar tikt uzskatīts par speciālo stāvvietu Ceļu satiksmes likuma izpratnē.

[3] Administratīvā procesa likuma 112.[1]panta pirmā daļa noteic, ka administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Saskaņā ar iepriekš minētā panta ceturto daļu tiesa lietu mutvārdu procesā izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs (..). Tā kā pieteicējs nav lūdzis lietu izskatīt mutvārdu procesā, tiesa, pamatojoties uz norādītajām normām, lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējot lietas apstākļus kopsakarā ar tiesību normām, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[5] No lietas apstākļiem ir secināms, ka:

[5.1] 2015.gada 24.martā Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes kārtībnieks ir konstatējis, ka /adrese/ stāv ilgstoši atstāta automašīna VW Golf reģ.nr., kurai nav derīga tehniskā apskate (beigusies 2012.gadā) un nav derīga obligātā civiltiesiskā apdrošināšana (OCTA). Automašīna vizuāli liecināja, ka ir ilgstoši stāvējusi, uz mašīnas bija noklājusies putekļu kārta, automašīnai bija arī pustukšas riepas. Automašīnai 09:51 tika sastādīta "Brīdinājuma uzlīme par transportlīdzekļa atzīšanu par ilgstoši atstātu uz ceļa" Nr.04-6.4/04329 divos eksemplāros, kurā tika norādīts, ka transportlīdzeklis tiks pārvietots uz speciālu stāvvietu, ja transportlīdzeklis netiks izmantots un šī uzlīme nebūs noņemta līdz 2015.gada 9.aprīlim plkst.09:51. Brīdinājuma uzlīmes viens eksemplārs tika uzlikts uz mašīnas vējstikla *(lietas 7.,8.lapa)*.

Brīdinājums 2015.gada 24.martā nosūtīts arī uz pieteicēja deklarēto dzīvesvietu /adrese/ *(lietas 13.-15.lapa)*.

[5.2] 2015.gada 9.aprīlī Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes inspektore ir sagatavojusi ziņojumu, ka transportlīdzeklis VW Golf HM-4/adrese/ stāv uz vietas *(lietas 9.lapa)*.

[5.3] 2015.gada 10.aprīlī tika sastādīts protokols Nr.05276 par transportlīdzekļu piespiedu pārvietošanu uz speciālo stāvvietu, jo transportlīdzeklis ir atzīstams par ilgstoši atstātu uz ceļa. Vizuāli redzami vairāki virsbūves bojājumi, buktes, vietām rūsa, durvīm trūkst "moldings", priekšējam atdures pamperim trūkst miglas lukturi un atstarotāji. Transportlīdzekļa atrašanās vieta /adrese/ *(lietas 18.lapa)*.

[5.4] Pieteicējs apstrīdējis minēto lēmumu. Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvalde ar 2015.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.D57/04/05276/1 atstājusi sākotnējo lēmumu negrozītu *(lietas 34.-37.lapa)*.

[6] Lietā ir strīds par to, vai ir izpildījušies priekšnoteikumi transportlīdzekļa piespiedu pārvietošanai – vai transportlīdzeklis bija novietots uz ceļa, jo transportlīdzeklis bija novietots daudzstāvu namu pagalma autostāvvietā, kā arī par to, ka transportlīdzeklis tika pārvietots pēc brīdinājuma izteikšanas 2015.gada 8.aprīlī – divas dienas pirms protokola sagatavošanas.

[7] Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.[3]panta pirmās daļas 7.punktu transportlīdzekli var pārvietot piespiedu kārtā, novietojot to speciālā stāvvietā, ja transportlīdzeklis Ministru kabineta noteiktajā kārtībā atzīstams par ilgstoši atstātu uz ceļa.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.767 20.3.apakšpunktu transportlīdzekli atzīst par ilgstoši atstātu uz ceļa, ja tas novietots stāvēšanai uz ceļa, netiek izmantots ilgāk par 15 diennaktīm, ko apliecina brīdinājuma uzlīme uz transportlīdzekļa, un transportlīdzeklim nav veikta valsts tehniskā apskate.

No minētā tiesiskā regulējuma izriet, lai transportlīdzekli atzītu par ilgstoši atstātu uz ceļa, ir jāizpildās trim priekšnoteikumiem: 1) tam ir jābūt ilgstoši atstātam uz ceļa; 2) tas netiek izmantots ilgāk par 15 diennaktīm, ko apliecina brīdinājuma uzlīme uz transportlīdzekļa un 3) transportlīdzeklim nav veikta valsts tehniskā apskate.

[8] Pieteicējs ir norādījis, ka viņam piederošais transportlīdzeklis bija novietots daudzstāvu namu pagalma autostāvvietā, kas nav uzskatāms par ceļu, kas ir paredzēts braukšanai.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punkts noteic, ka "ceļš — jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, *transportlīdzekļu stāvvietas* (...)." Līdz ar to ceļa kompleksā ietilpst arī transportlīdzekļu stāvvietas.

Tiesa no lietai pievienotajām fotofiksācijām secina, ka pieteicējs transportlīdzekli bija novietojis daudzdzīvokļu nama /adrese/ iekšpagalmā ceļa nomalē, kas paredzēta transportlīdzekļu novietošanai, proti, autostāvvietā. No fotofiksācijām ir secināms, ka transportlīdzeklim kreisā aizmugurējā riteņa vietā ir rezerves ritenis, nav priekšējo miglas lukturu un atstarotāju *(lietas 22.lapa)*.

No Noteikumu Nr.767 tiesiskā regulējuma ir secināms, ka tā mērķis ir novērst situācijas, ka tiek nepamatoti un ilgstoši traucēta publiskas lietas - ceļa - lietošana. Primāri tiesiskā regulējuma mērķis ir aizsargāt citus ceļu satiksmes dalībnieku tiesības izmantot ceļu tam paredzētajam mērķim - transportlīdzekļu satiksmei. Tajā pašā laikā arī transportlīdzekļu stāvvietas atbilst termina "ceļš" definējumam un tās, kas ir publiskā lietošanā, ir izmantojamas tam paredzētajam mērķim - satiksmē derīgu transportlīdzekļu novietošanai. Tiesa no tai pieejamiem publiskiem reģistriem konstatē, ka pieteicējam nepieder nekādi īpašumi /adrese/ vai /adrese/, kā arī daudzdzīvokļu namam pieguļošā zeme nav piederoša nama dzīvokļu īpašniekiem, kā arī lietā nav informācijas, ka pastāv juridiska vienošanās par minēto autostāvvietu izmantošanu. No autostāvvietas izvietojuma ir secināms, ka autostāvvieta ir publiski pieejama visiem daudzdzīvokļu nama iedzīvotājiem, kā rezultātā uz tās izmantošanu ir attiecināma publiski noteikta kārtība un pieteicējam ir jārēķinās arī ar citu personu interesēm, un jāizmanto publiski pieejama autostāvvieta tam mērķim, kam tā ir paredzēta. Līdz ar to arī gar ceļu esošās transportlīdzekļiem paredzētās stāvvietas ir publiskā lietošanā esošas un pieteicējam ir jārēķinās, ka uz autostāvvietas izmantošanu ir tiesīgi pretendēt arī citi daudzstāvu nama iedzīvotāji, kas savus transportlīdzekļus izmanto ikdienā tam paredzētajam mērķim.

[9] Pieteicējs norāda, ka transportlīdzeklis tika pārvietots pēc brīdinājuma izteikšanas 2015.gada 8.aprīlī – divas dienas pirms protokola sagatavošanas un tas vairs neatradās tajā vietā, kur brīdinājums tika uzlikts, turklāt brīdinājums no transportlīdzekļa priekšējā stikla tika noņemts.

No pieteikuma ir secināms, ka pieteicējs pēc brīdinājuma saņemšanas un pirms 2015.gada 10.aprīļa protokola sastādīšanas ir pārvietojis transportlīdzekli no /adrese/ uz Jasmuižas ielu 10, proti, nama /adrese/ otrā pusē. Pieteicējs norāda, ka transportlīdzeklis /TL marka//adrese/ netika novietots ilgāk par 15 diennaktīm, līdz ar to protokola sastādīšanai un transportlīdzekļa piespiedu pārvietošanai nebija pamata *(lietas 5., 6.lapa)*.

Lietā nav strīda par faktu, ka transportlīdzeklim nav veikta tehniskā apskate kopš 2012.gada. Noskaidrojot jēdzienu "izmantot transportlīdzekli", secināms, ka minētais jēdziens nozīmē – lietot transportlīdzekli atbilstoši tā vispārzināmajam pielietojumam, proti, pārvietoties ar to, pārvietot kravas, preces vai cilvēkus. Minētais jēdziens tulkojams sistēmiski ar Ceļu satiksmes likuma normām – izmantot transportlīdzekli ir piedalīties ar to ceļu satiksmē, proti, braukt ar to.

No Ceļu satiksmes likuma 16.panta otrās daļas izriet, ka Ceļu satiksmes drošības direkcija dod transportlīdzeklim atļauju piedalīties ceļu satiksmē, ja transportlīdzekļu valsts tehniskās apskates laikā tiek konstatēts, ka transportlīdzeklis ir tehniskā kārtībā un atbilst satiksmes drošības un vides aizsardzības prasībām un ir izpildītas citas normatīvajos aktos noteiktās prasības, kas saistītas ar transportlīdzekļu piedalīšanos ceļu satiksmē.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka apstākļos, kad valsts tehniskā apskate nav veikta, transportlīdzeklis var piedalīties ceļu satiksmē tikai ar mērķi iziet tehnisko apskati, visos pārējos gadījumos dalība ceļu satiksmē ar to ir aizliegta. Līdz ar to Augstākās tiesas ieskatā minētie kritēriji ir vērtējami kopsakarā, un apstāklis, ka transportlīdzeklim nav veikta valsts tehniskā apskate, liecina par to, ka tas netiek izmantots *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 17.oktobra sprieduma lietā Nr.106/2011 13.punktu)*.

Tādējādi, ņemot vērā to, ka pieteicēja transportlīdzeklim nebija veikta valsts tehniskā apskate, iestādei bija tiesības uzskatīt, ka transportlīdzeklis nav izmantots ilgāk par 15 diennaktīm. Fakts, ka pieteicējs to pārvietoja no vienas mājas puses mājas otrā pusē - arī uz publiskā lietošanā esoša ceļa - nenozīmē to, ka pieteicējs ir to likumīgi izmantojis ceļu satiksmē, bet tikai to pārvietojis, lai iespējami izvairītos no transportlīdzekļa piespiedu pārvietošanas. Turklāt, ievērojot faktu, ka pieteicējs transportlīdzeklim ilgstoši kopš 2012.gada nav veicis valsts tehnisko apskati, nozīmē to, kas tas arī ilgstoši nav ticis izmantots ceļu satiksmē. Pieteicējam var būt iespēja pārvietot transportlīdzekli ar vilcēju uz autoservisu vai citu stāvēšanas vietu, taču tādējādi netraucējot citiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

[10] Pieteicējs norāda, ka brīdinājuma uzlīmes neesamība uz transportlīdzekļa arī pierāda, ka transportlīdzeklis tika izmantots.

Augstākā tiesa, interpretējot Noteikumu Nr.767 20.3.apakšpunktu, ir secinājusi, ka brīdinājuma uzlīme var tikt uzlikta tikai tādam transportlīdzeklim, kurš ilgstoši netiek izmantots. Brīdinājuma uzlīmes mērķis ir noteikt laiku, pēc kura iestāde varēs pārvietot piespiedu kārtā transportlīdzekli, ja tas netiks izmantots, uz speciālu stāvvietu. Ja brīdinājuma uzlīme transportlīdzeklim bija uzlikta un īpašnieks transportlīdzekli 15 dienu laikā nav sācis izmantot, tad iestāde var pārvietot šo transportlīdzekli uz speciālu stāvvietu. Tādēļ nav nozīmes apstāklim, ka transportlīdzekļa īpašnieks brīdinājuma uzlīmi ir noņēmis. *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 17.oktobra spriedumā lietā Nr.SKA-106/2011 12.punktu un 2012.gada 16.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-517/2011)*.

No minētā ir secināms, ka brīdinājuma uzlīmes mērķis ir noteikt laiku, pēc kura iestāde varēs pārvietot piespiedu kārtā transportlīdzekli, ja tas netiks izmantots, uz speciālu stāvvietu. Turklāt no lietas materiāliem ir secināms, ka pieteicējam brīdinājums tika izsūtīts arī pa pastu, līdz ar to pieteicējam tika paziņots par iestādes konstatēto faktu un lietā nav strīda par to, ka pieteicējs zināja par minēto brīdinājumu. Ja pieļautu tiesību normas interpretāciju, ka tikai brīdinājuma noņemšana no transportlīdzekļa vai transportlīdzekļa pārvietošana uz citu blakus esošu publiskā lietošanā esošu ceļu liedz iestādei tiesības atzīt transportlīdzekli par ilgstoši atstātu uz ceļa un transportēt to uz speciālo stāvvietu, taču visi pārējie lietas apstākļi liecina, ka transportlīdzeklis

ilgstoši netiek izmantots ceļu satiksmē, tad zustu tiesību normu piemērošanas efektivitāte, kas paredz aizsargāt citus ceļu satiksmes dalībnieku tiesības izmantot publiskā lietošanā esošas lietas to primārajam mērķim – ceļu satiksmei un ceļu satiksmē derīgu transportlīdzekļu novietošanai.

[11] Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks, savukārt pieteikums nav pamatots un tādēļ noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

Nosprieda

Noraidīt /pers. D/ pieteikumu par Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes 2015.gada 29.aprīļa lēmuma Nr.D57/04/05276/1 atcelšanu un transportlīdzekļa VW Golf ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ novietošanu /adrese/.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā pieņemšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese K.Jandava